

***Raqamli iqtisodiyotning
rivojlanish bosqichlari***

Reja

- 1. Raqamli iqtisodiyotning hozirgi davrdagi holati.**
- 2. Raqamli iqtisodiyot**
- 3. Raqamli texnologiyalarining rivojlanish bosqichi**

SLIDE MASTER

RAQAMLI IQTISODIYOTNING HOZIRGI DAVRDAGI HOLATI.

Raqamli iqtisodiyot asosari hamda uning sharoitlarida elektron tijoratni tashkil qilish hamda boshqarish masala va muammolariga bag'ishlangan ushbu darslik hozirgi paytda tezkorlik bilan rivojlanayotgan va bir qancha shov-shuvlarga sabab bo'layotgan raqamli iqtisodiyot hamda uning tarkibiy qismi bo'lgan elektron tijorat sohasiga hamda uning infratuzilmasini atroflicha tavsiflab beradi. Unda zamonaviy elektron tijorat hamda raqamli iqtisodiyotning asosi bo'lgan muammolar bilan bog'liq masalalar, raqamli iqtisodiyotga o'tish mexanizmi, elektron tijorat va elektron biznesning bir qancha samarali biznes modellari haqida ko'plab qimmatli ma'lumotlar berilgan.

RAQAMLI IQTISODIYOT

Raqamli iqtisodiyot” atamasi birinchi bo‘lib 1995 yilda Don Tepkott muallifligida chop etilgan “Raqamli iqtisodiyot: tarmoqli intellekt asrida va’da va xavf-xatar” (The Digital Economy: Promise and Peril in the Age of Networked Intelligence) nashrida alohida tushuncha sifatida istiloh etilgan.

Raqamli iqtisod - xo'jalik yuritishning yangi zamonaviy shakli bo'lib, unda ishlab chiqarish va boshqarishning asosiy faktori sifatida raqamli ko'rinishdagi katta ma'lumotlar majmui va ularni qayta ishlash jarayoni hizmat qiladi.

RAQAMLI IQTISODIYOT QUYIDAGILARDA NAMOYON BO'LADI

Bu yangi kadrlar va yangi ish joylari hosil bo'lishida

Bu yangi korporativ madaniyat barpo bo'lishida

Bu yangi boshqaruv va nazorat usullarining yuzaga kelishida

Bu katta ma'lumotlar bazalari (big data) va aniqlikka erishishda

Bu sun'iy intellekt va intellektual boshqaruv tizimlarining hosil bo'lishida

Bu ta'lim, ishlab chiqarish va boshqaruvdagi virtualizatsiya jarayonlari amalga oshishida

Bu buyumlar interneti va masofaviy ta'lim (MOOC) ning keng miqyosda qo'llanilishida

Bu blokcheyn va u orqali yurutiladigan turli-tuman jarayonlarning hayotga tadbiq qilinishida

Bu mayning jarayoni hamda mustaqil biznes yuritish imkoniyatining yuzaga chiqishida

RAQAMLI IQTISODIYOT QUYIDAGILARDA NAMOYON BO'LADI

Bu yangi pul-kredit tizimi va banklar faoliyatining kengayishida

Bu katta investitsiyalar jalb qilish imkonini beradigan ICO (Initial Coin Offering) jarayoning amalga oshirilishida

Bu mustaqil pul birligi va kriptovalyutalarning amaliyotga kirib kelishida

Bu elektron tijorat va elektron biznesning rivojlanishida

va boshqa juda katta imkoniyatlar yuzaga kelishidadir.

RAQAMLI TEXNOLOGIYALARINING RIVOJLANISH BOSQICHLARI SIFATIDA QUYIDAGILARNI KO'RSATISHIMIZ MUMKIN:

1-Bosqich:

Jarayonlarni komp'yuterlashtirish va avtomatlashtirish (shu jumladan, ARM, ERP, EDI, SRM, SAPR, ASU, ASUTP va boshqalar)

Telekommunikatsiya - simli va simsiz, optic

2-Bosqich:

On-line platformalar (qidiruv tizimlari, elektron savdo maydonlari, masofaviy ta'lim, ijtimoiy tarmoqlar). Bulutli va virtual texnologiyalar

3-Bosqich:

Katta ma'lumotlarning prediktiv analitikasi, narsalar interneti, robototexnika, additiv texnologiyalar (shu jumladan, 3D-printerlar), sun'iy intellekt (shu jumladan, mashina yordamidagi ta'lim jarayoni).

RAQAMLI IQTISODIYOTNING ASOSIY TAMOLILLARI SIFATIDA QUYIDAGILARNI AJRATIB KO'RSATA OLAMIZ:

- 1. Vositachilarsiz global resurslardan foydalana olish imkoniyati**
- 2. Turli xildagi resurslarni ijaraga berish imkoniyati**
- 3. Ko'ngillilik (volonterlik) modelini ishlata olish (open source model)**
- 4. Global ekosistema orqali savdo qila olish imkoniyati**

**RAQAMLI IQTISODIYOT, ELEKTRON BIZNES HAMDA
ELEKTRON TIJORAT UCHUN ZARURIY BO'LGAN
RESURLAR JUMLASIGA ESA QUYIDAGILARNI
KIRITISHIMIZ MUMKIN:**

Hisoblash-kommunikatsion infratuzilmalar

Turli xildagi raqamli texnologiyalar

Tezkor Internet tizimi

IP bloklar

Raqamli iqtisod sohasida tayyorgarlik ko'rgan inson resurslari

Biznes modellar

Intellectual on-line ishlab chiqarish

Moliyaviy ta'minot

Kraudsorsing va kraudfunding tashkil qilish imkoniyatlari

Real va virtual dunyolarning birlashuvi natijasidayangi gibrid dunyo hosil qilingan.

RAQAMLI IQTISODIYOTNING BUGUNGI KUNDAGI HOLATI

RAQAMLI IQTISODIYOTNING QUYIDAGI AFZALLIKLARI AJRATILADI

- **mehnat unumdorligini 40 %gacha oshirishi taxmin qilinadi;**
- **raqamli iqtisodiyot juda katta miqdordagi mashina o'qishi mumkin bo'lgan ma'lumotlarni (raqamli ma'lumotlar) to'plash, foydalanish va tahlil qilish qobiliyatiga ega;**
- **onlayn platformalar orqali sotiladigan yangi ish shakllarining yuzaga kelishi;**

RAQAMLI IQTISODIYOTNING BUGUNGI KUNDAGI HOLATI

raqamli transformatsiya maxsus xizmatlar uchun savdo infrastrukturasi o'zgarishi;

sanoat mahsulotlari eksporti endilikda AKT mahsulotlari va xizmatlariga bog'liq bo'lib qolmoqda;

raqamli iqtisodiyot juda qisqa vaqt ichida ulkan boyliklarni keltirib chiqardi, ammo bu boylik oz sonli shaxs, kompaniya va mamlakatlar atrofida to'plangan. Amaldagi siyosat va qoidalar asosida ushbu traektoriya davom etishi mumkin, lekin bu tengsizlikning kuchayishiga olib keladi.

**E'TIBORINGIZ UCHUN
RAXMAT**